

Κυθρέα, τόσο πολύ μέσα μου μα τόσο πολύ μακριά μου.

Μικρή η είδηση της πρωϊνής εφημερίδας, τόση που σχεδόν να μπορεί να περάσει απαρατήρητη.... ασήκωτο όμως το βάρος που προκάλεσε μέσα μου με το πρώτη ματιά που έρριξα... Και γώ να την διαβάζω σε μια στιγμή που νόμιζα πως είμαι σχεδόν ευτυχισμένη και δεν μου λείπει τίποτε... σχεδόν τίποτε... Άνω κάτω τα μέσα μου, το σφίξιμο στη καρδιά αρχίζει αφού η αδικία δεν λέει να σταματήσει.... Είναι εικοσιδυό τα χρόνια που το κακό συνεχίζεται να τεντώνει επικίνδυνα το κομποσχοίνι της υπομονής...

Εκδίδει τίτλους ο Ντενκτάς, παραχωρεί κοτσιάνια για συγκεκριμένες περιοχές της Κυθρέας... Εδραιώνει την αδικία, νομιμοποιεί τα παράνομα, στρογγυλοκαθίζει - νομίζει - τους κουβαλητούς του σε μια περιοχή που για χιλιάδες χρόνια ανήκε στους νόμιμους κατοίκους της....

Νιώθουν αβεβαιότητα οι κουβαλητοί του, θέλουν να δρουν και να ζουν στη νομιμότητα του κράτους τους, να διαφεντεύουν το βίος μας.. Δική τους θέλουν νάνα η «Καμάρα», ο «Βούρκαρης», τα «Λακκοβούναρα», το «Πετονάτζιν»...

Θέλουν να κρατούν στα χέρια τους τίτλους να αναγνωρίζονται παντού σαν διαφεντευτές της γής μας...

Ξανά πίσω στο παράθυρο του σπιτιού μου στο Σαράγιο της Κυθρέας... Και νάνα πρωϊνό, χαρούμενο και κατάλιακο μυρισμένο από την πρωϊνή δροσιά που στάζουν τα γιασεμιά της γειτονιάς μου, και νάνα η ώρα που την πρωϊνή σιωπή σπά-

*της Ανθής Πέτσα - Σαββίδου
Μάης 1996.*

ζουν οι δουλευτάδες της γης σαν ξεκινούν με την συνοδεία των ζώων τους για το μεροκάματο...

Νάτος, φαίνεται από μακριά, εκεί κάτω στην «σιερόστρατα», να οδηγεί τα βόδια για το όργωμα, ο Γιωσηφής του Αντωνάτζη και ξοπίσω, κυλώντας το φορτωμένο ποδήλατό του ο αδελφός του ο Μιχάλης που διασταυρώνεται στο δρόμο με τον Αντρέα του Μουγκά, που κι' αυτός ξεκίνησε για τον κάματο της γής του.

Ο Αδαμίδης, ο δάσκαλος ήδη βρίσκεται στο χωράφι, δίνοντας στο Φωτή τις οδηγίες για την κραμπερή τους... Η Χρυσούλλα του Αντρέα του Λευτέρη έχει από ώρα περάσει με τις αίγες της για τη βοσκή αφού ο Γιαννακός και η Θηανώ καθλώθηκαν ανάμεσα στους τέσσερεις τοίχους του σπιτιού τους από γηρατιά. Σίγουρα από ώρας σε κάποιο χωράφι τους θάναη η Αννού και η Μαρίτσα του Πελετιέ, ο Κύπρος του Σταυράτζη, ο Κύπρος του Κούτσουρου, ο Αντρέας ο Τσιοπάνης και ο Ζαχαρής του Γιαννώ.

Ο Στυλάκκος, φορτωμένος με τα αγαθά της γής του που μάζεψε από νωρίς, τρέχει να προλάβει το αυτοκίνητο του Ικκή, για να τα πάει στη χώρα να τα πουλήσει, αδιαφορώντας αν από δίπλα του περνά ο Νικολής μοιράζοντας τις πρωϊνές εφημερίδες ή αν ο Συμιός και ο Αρι-

στόδημος ανοίγουν τις πόρτες των μπακάλικων και ο Ουστάς ανεβάζει τα ρολά του μαγαζιού του...

Πόσο ήρεμο είναι το πρωινό στην Κυθρέα... Πόσο γεμάτη νιώθω και πόσο μ' αγγίζουν αυτές οι πρωινές σκηνές που εξελίσσονται περίπου οι ίδιες για πολλά χρόνια μπροστά στα μάτια μου...

Σε κάθε χωράφι κι ένας δουλευτής, σε κάθε ελιά και λεμονιά από κάτω και μια κυθρεώτισσα να βασανίζεται και μαζοχικά να απολαμβάνει τον κάματο της ημέρας... Μπορεί νάναι κυρτωμένη από τα χρόνια, το πρόσωπό της να έχουν αυλακώσει οι πίκρες και η κούραση, όμως το φάρμακο για να ξεποστάσει, είναι δίπλα της και το ξέρει... Το δροσερό νερό του Κεφαλόβρυσου που δροσίζει τα δέντρα και τα ζα, μαλακώνει την κούραση και γιατρεύει το οποιοδήποτε δικό της πόνο... Όταν κουραστεί και λιποψυχήσει, ξέρει πως, σαν αγγίζει τα χόρτα στο χωράφι της και σαν μυρίσει τον ποταμογείτονα παίρνει δύναμη... Ξανανιώνει...

Αυτά τα χώματα είναι που θέλει το παράνομο κατοχικό καθεστώς να «δωρήσει» στους κουβαλητούς του... Τα χώματα που έκρυσαν και κρύβουν για χιλιάδες χρόνια μια ιστορία θαυμαστού πολιτισμού, που έκρυσαν τον Σεπτίμιο Σεβήρο, τα χώματα που έκρυσαν στοργικά στα σπλάχνα τους τις γενιές των προγόνων μας...

Δεν αρκούν κοιτιάνια και επίσημα έγγραφα με βούλλες και υπογραφές για

νάνα δικά σου τα χώματα που πατάς... Για να το διαφεντεύεις λεύτερα και νάσαι περήφανος γι' αυτά θέλει, την ώρα που τα πατάς, να νιώθεις πως οι πατούσες σου αγγίζουν και προεκτείνονται στον παππού σου είτε αυτός λέγεται Χατζηπετρή ή Μιχάλης, φτάνει που τάζησε και θάφτηκε βαθιά μέσα τους και αυτά τον σκέπασαν στοργικά. Θέλει να νιώθεις κάπου μέσα τους την γιαγιά σου - κι αν την λένε Χατζημαριάνθη ή Μαρίτσα δεν έχει σημασία - φτάνει που τα διάβηκε σπιθαμή προς σπιθαμή, τα πότισε και τα σκάλισε... Θέλει να νιώθεις πως κοντά τους βρίσκεις τον εαυτό σου, τα αδέρφια σου - το Μίκη και τον Πετράκη - τα γειτονόπουλλα σου, - την Αννίτσα, την Λένια και τον Κωσταρά - που αντάμα τα τριγύριζαν και που ξέρουν κάθε τους πέτρα, κάθε αυλάκι και κάθε δέντρο τους...

Μάης του 1996: σκορπισμένοι και ψυχανεμισμένοι στη μισή Κύπρο και απανταχού της γης εμείς να περιμένουμε... Και τον εφησυχασμό να διακόπτει που και που μιά είδηση, έστω και μικρή σε μιά εφημερίδα και αυτή η ειδησούλα να μας ταρακουνά συθέμελα για λίγο, μέχρι να μας ξανανικήσει όσο και αν αντιστεκόμαστε, ο λήθαργος της καλοπέρασης και της προσωρινής λησμονιάς...

Και τα χώματά μας νάναι εκεί, να πατιούνται και να «κακοποιούνται» από τον κάθε άσχετο και κουβαλητό που ποτέ τους δεν τα αγάπησε και δεν τάνισσε δικά του και που τώρα του «απονέμονται» με περιγαμηνές και παράνομους τίτλους....